

Kliimaterminite bingo

Mariliis Kolk ja Tõnis Rüütel

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

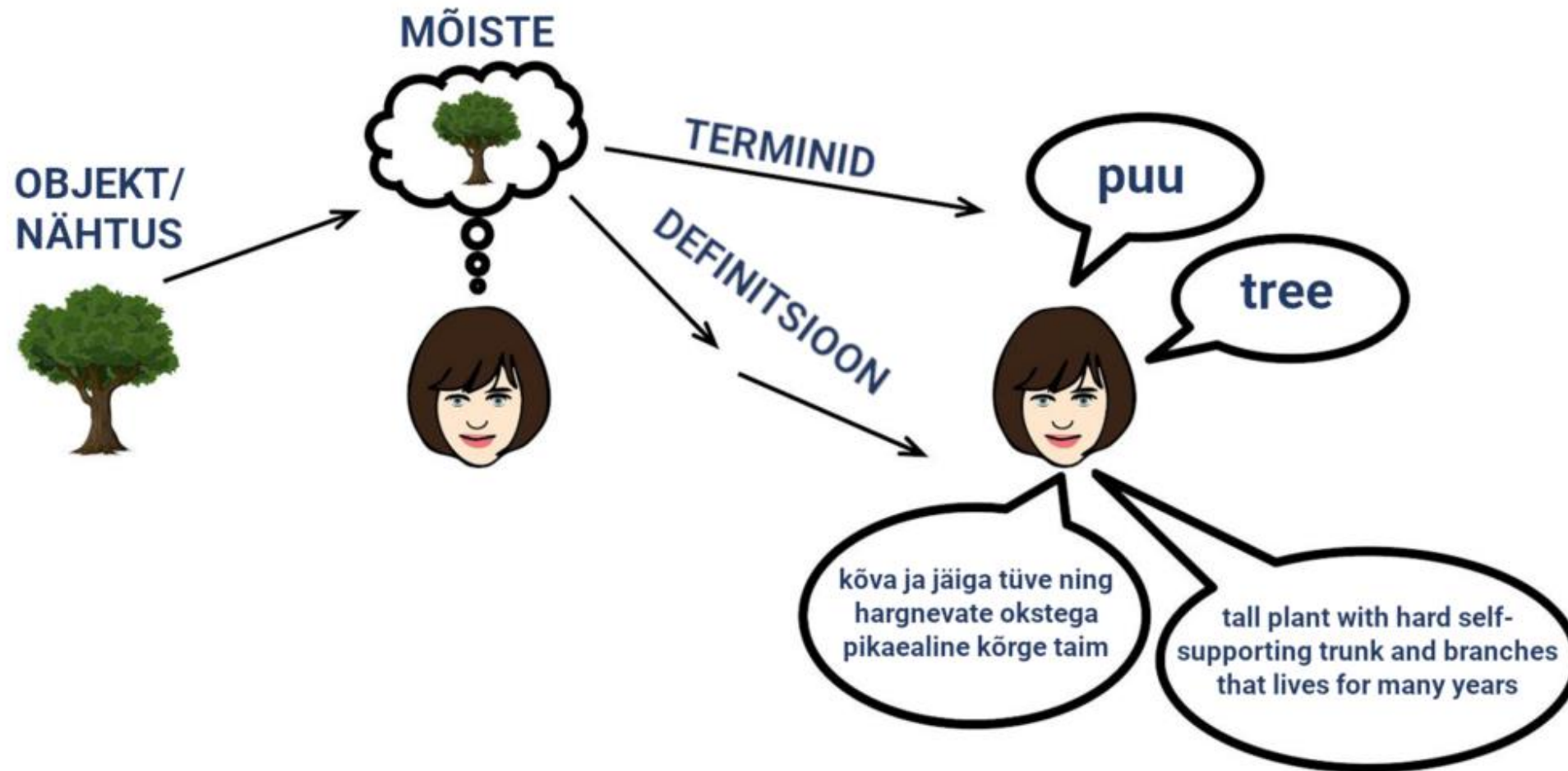
UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

Mõiste vs termin

riikide võrdne võimalus ja õigus
arengule ja vaesuse kaotamisele, mis
kätkeb proportsionaalset vastutust
kliimamuutuste eest

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

õiglane kliimavastutus

climate equity

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

kontseptsioon, mille alusel
käsitletakse globaalset
soojenemist eetilise ja
poliitilise küsimusena

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

kliimaõigus

climate justice

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

kliimamuutustega kohanemise tegevus,
mis võib võimendada kliimamuutustega
seotud negatiivseid mõjusid

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

ebakohanemine

maladaptation

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

mingi üksuse suur vastuvõtlikkus
kliimamuutuste negatiivsetele mõjudele
või suutmatus nendega toime tulla

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

haavatavus kliimamuutuste suhtes

climate vulnerability

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

majanduslik kompensatsioon
kliimamuutustest põhjustatud
kahjude eest

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

kliimakahju hüvitis

climate reparations

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

keskkonnaaenuliku tegevuse või toote esitlemine keskkonnahoidlikuna

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

rohepesu

greenwashing

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

tootmine, organisatsioon vms, mille puhul
kuue kasvuhooonegaasi netoheide on null

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

kliimaneutraalne

climate neutral

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

selline, kes[/mis] on enda poolt õhku
heidetud CO2 koguse atmosfäärist
sidunud nt puid istutades

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

süsinikuneutraalne

carbon neutral

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

kasvuhoonegaaside heide, mingi üksuse tegevusega

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

CO2-jälg, süsinikujalajälg, kliimamõju

carbon footprint

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

kliimamuutuste vastu võitlemiseks seatud eesmärk

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

kliimaeesmärk

climate target, climate objective, climate goal

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

soov täita keskkonnaeesmärke, milleks tegelikult ei olda võimelised; sellega käib kaasas aktiivne kommunikatsioonitegevus, kuid ei ole otseselt ajendatud pahatahtlikkusest, vaid pigem teadmatusest

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

tahtmatu rohepesu

greenwashing

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

vastumeelsus rääkida avalikult oma
keskkonnahoidlikest tegevustest kartuses,
et need tegevused ei ole piisavad

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

roheujedus

greenblushing, greenhushing

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

tarbetud meilid, failid, rakendused,
fotode ja videote duplikaadid

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

digikelts, digiprügi

digital waste

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

sidusatel ja järjekindlatel eeldustel (nt tehnoloogiliste muutuste kiirus) põhinev kirjeldus tuleviku arengute kohta, mis võivad mõjutada kliimat

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

kliimastenaarium

climate scenario

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

kliimamudeli abil simuleeritud kliimasüsteemi
vastus kindlale kasvuhoonegaaside ja
aerosoolide heitkoguste tekitamise
stsenaariumile ühiskonnas

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

kliimaprojektsioon

climate projection

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

ennustus kindla piirkonna tulevase kliima kohta

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

kliimaprognosis

climate prognosis, climate prediction, climate forecast

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

määrav lävend, mille ületamisel
kliimasüsteem jäädavalt muutub ega
naase endisesse olekusse ka siis, kui
muutuse põhjustaja kõrvaldada

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

kliima murdepunkt

tipping point

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

ilmanähtus, mille näitaja (temperatuur, sademed vm), on vaadeldud ajaloolise keskmisega võrreldes väga suur või väike

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

äärmuslik ilmanähtus

extreme weather event

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

pikemat aega püsiv ilmanähtus, mille näitaja
(temperatuur, sademed vm), on vaadeldud
ajaloolise keskmisega võrreldes väga suur
või väike

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

äärmuslik ilmastikunähtus

extreme climate event

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

muutuv tegur kliimasüsteemis, mis
mõjutab osa ühiskonnast või
looduslikust süsteemist

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

kliimaatiline mõjur

climatic driver

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee

KLIIMATEADLIK - Kliimateadlikkus koolist ühiskonda: laste, noorte ja õpetajate
võimestamine kliimamuutuste mõjude vähendamiseks
EMP Norra projekt 01.08.2022 - 30.04.2024

KLIIMATEADLIK muudab ühiskonda, mitte kliimat!

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

TARTU ÜLIKOOL

TALLINNA ÜLIKOOL

UNIVERSITETSMUSEET

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

www.emu.ee